

Dobónál a tehetség és tudás valóban nem státus, nem lett és nem is lehetett státus. Sőt, azt róhatnánk fel neki, hogy a művel szembeni alázat, a mesterséggel szembeni alázat, már-már a tárggyal szembeni alázat is, amely tárgy, amely modell lassacskán mindenkié, mindenki szemével látható, legkevésbé a megalkotójáé, legkevésbé az ő látásának a reflexiója. És a kör bezárul. A festő visszatér a megbízható mértékhez, a tárgyilagossághoz.

Megnyitva ezt a tárlatot, azt kérem a tisztelt közönségtől, hogy Dobó Tihamér képeit azzal a tárgyilagossággal fogadja, amilyen tárgyilagos alázattal ő azokat megalkotta, miközben övele magával csak annyi történt, hogy elmúlt 25 év, és egyben elmúlt életének a fele is. Nem önmagának festette a képeit, hanem nekünk, és már csak nekünk marad meg az, ami számára elmúlt.

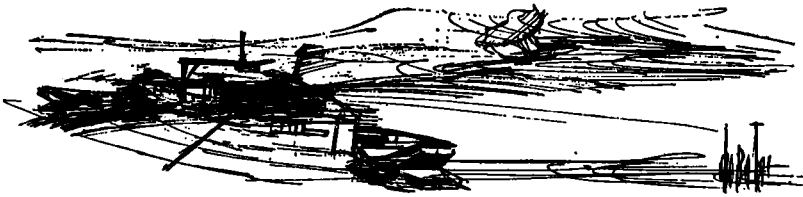
Köszönet azoknak, akik képeiket rendelkezésre bocsátották, hogy ezt a tárlatot megrendezhessük, és köszönet azoknak is, akik ezt vonakodtak megtenni; érthető, hisz az emberek nem egyformán féltik és őrzik kincseiket.

KONCZ István

DOBÓ T.

Merőleges életvitel és egy nosztalgikus alföldi festészet: Kanizsa szerelmes földrajza.

Már századszor, ezredszer ismétlődő motívumai előtt, amikor már legyintenek, mondván, ezt azért mégsem szabad, mindig visszafog, megigéz valami: ez az ember nagyon jól tudja, mit nem akar beengedni a képbe.

Persze, itt nem a képzőművészeti áramlatokra-akarásokra gondolok, azok nemigen léteznek a számára és mindinkább az a meggyőződés, nem is baj, hogy nem léteznek.

A képen — tán az utálattal eladásra festettek esetében leginkább — osztozik az emberek „olcsó” idilljeivel, azzal, amiből ő eleve kizárta: rózsaszíneivel, zöldjeivel ott van minden egyes úgynevezett családi fészekben...

A minap elnéztem az egyik utolsó „összecsapott” Tiszáját. Minél gyorsabban dolgozik, minél beidegződöttebbek a mozdulatai, annál pontosabb lesz egy-egy részlet — valahogy úgy, mint a régi kínai és japán festőknél — annál tisztább lesz a kép lelkülete. Rossz kép, mondtam. Nagyon rossz, felelte ő. És mégis kitűnő, mondtam én magamban; szeretném, ha az enyém lenne.

Néztem a vásznat és arra gondoltam, hogy vidékünk különben is rejtőzködő — mélyen magában hordja érzelmeit, gondolatait: jégkorszaki mammutcsontokkal játszottunk gyerekkorunkban a bánya kék agyagában; a gyógyvíz, a sok olaj is úgy jön, tör felszínre, akár a vidék tudatalattija...

Önromboló, saját arcát pisztollyal támadó, ám portréin nyoma sincs a divatos Van Gogh vagy Bacon ihlette destrukciónak — éppen úgy borogatja, pakolja, púderozza, pacsulizza az emberi arcokat, mint egy borbélymester...

Rajzai közelebb állnak a művészi akarásokhoz: nagy, sokszor lilára fagyott, törtujjú kezében (mint mondani szokta, sosem volt keztyűje, az elsőt nemrég hozta neki az egyik lekvárgyárban dolgozó vendégmunkás) mintha szike csillanna — ám a következő pillanatban elbizonytalanodik, nem tudja felhasítsa-e a bőrt, és könnyörtelen operációba kezdjen vagy csak a felszínre tetováljon, díszítsen virtuózmód...

Jellegetes, a várost gyors ritmusban körbe-körbejáró szakállas, kalapos figurája nélkül elképzelhetetlen Kanizsa — Kanizsa, ahol Kračun-és Cséjlar-képek vannak, ahol Kosztolányi öccse volt az orvosunk, ahol a száműzött Doktor Sándor különös fürdőseit végezte és ahol egy ügyvéd most, pillanatnyilag is, nagyköltészetet művel...

TOLNAI Ottó

Kanizsa, 1981. március 4.